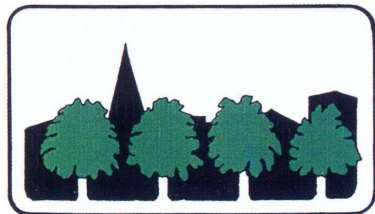

Viher-
ympäristöliitto

Seppo Närhi

Vihervuodet 1985 - 2016

VIHERVUOSI
GRÖNA ÅRET • 1985

VIHERVUOSI 2016
Gröna Året

Lyhyt yhteenveto Vihervuosista

Vihervuosi – Gröna Året on pidetty vuosina 1985, 1995, 2000 ja 2008

Esikuvana Viher-Häme

Taustalla ideoijana professori Martti Markkula

Ympäristöministeriöstä Sauli Rouhinen

Ympäristönsuojeluneuvosto vahvasti ensimmäisen vuoden järjestelyissä

Alusta lähtien organisoituminen samankaltainen: YM ja MMM +
valtakunnallisia järjestöjä muodostavat johtoryhmän

Yhteenveto

Johtoryhmä vastaa valtakunnallisista tapahtumista (sisältö), teemoista, kannanotoista, aloitteista, Vihervuoden mitalien jaosta, tiedottamisesta

Käytännön työ, vuonna 1985 Puutarhaliiton maisemakonsulentti, vuodesta 1995 lähtien Viherympäristöliitto ry

Yleensä kolme päätapahtumaa, presidentti vuoden suojelija, ministerit päätapahtumissa

Vuoden idea on saada kaikki mukaan toimintaan. Jokaisella on mahdollisuus omalta osaltaan vaikuttaa omaan lähiympäristöönsä

Rahoitus: ministeriöt + yksityistä rahaa + PL / VYL. Jokainen toimija kustantaa oman toimintansa

Viher-Häme 1981

Aloite FT Erkki Kellomäki

Hämeen läänin ympäristönsuojeluneuvottelukunta ja Puutarhaliitto

Slogan: **Vihreä ympäristö – viihtyisä ympäristö**

Avajaistapahtuma Tampereella 26.2. ja päätapahtuma Viher-Hämen seminaari Valkeakoskella 21.-22.8.

Vuoden aikana ”viihtyisyyskilpailuja” kuntien, valtion, laitosten, teollisuuslaitosten ja rakennusliikkeiden sarjoissa

Sai aikaan myönteistä suhtautumista ympäristöasioihin

Vihervuosi 1985

Prof. Martti Markkulan rooli keskeinen valtakunnallisen vuoden ideoinnissa. Hän oli ympäristönsuojeluneuvoston pj ja käytännössä neuvosto oli vuoden organisoija

Slogan: **Vihreys – Terveys – Viihtyisyys**

Keskeinen tavoite: levittää tietoa kasvillisuuden merkityksestä asuin- ja työympäristössä, innostaa valtiota, kuntia, yksityisiä käytännön vihreyttämistöihin, laajentaa ympäristönsuojelun käsitettä niin, että siihen luetaan suojelutyön ja saasteiden torjunnan ohella myös ympäristön hoito ja parantaminen viherrakentamisen keinoin

21 aloitetta

Vihervuoden mitalit jakoon (Asuntosäätiö). Miljöönääri-arvonimi

Vihervuoden kansio (Kunnallisliitto)

Useita valtakunnallisia seminaareja, mm Vihreä teollisuuskaupunki, maaseutukunnan tapahtuma Perniö ja vihertutkimuksen seminaari

Vihervuosi 1985

Vihervuosi esitti mm

- Vihertutkimusta on olennaisesti lisättävä
- Kaupunkien puistotoimien organisaatioita parannettava
- Jokaiseen kaupunkiin palkattava kaupunginpuutarhuri
- Kaupungeissa ja kunnissa ei ole huomattu viherrakentamisen mahdollisuuksia omaleimaisuuden luomisessa

Teemaryhmät:

- Rakennustyömaan puut – tulevat pihapuut
- Koulupihat vihreiksi
- Kompostointi – kierrätystalouden lenkki
- Tienvarret kuntoon yhdyskuntien sisääntuloväylät edustaviksi
- Lähimetsät, jokapäiväinen metsämme
- Kasvillisuus melun vaimentajana ja epäpuhtauksien sitojana
- Talkootyöryhmä
- Piha maisemassa...

Vihervuosi 1995

Yhtä aikaa Euroopan luonnonsuojeluvuosi. Yhteinen johtoryhmä, jonka pj kansliapäällikkö Sirkka Hautojärvi. Molemmilla vuosilla oma työryhmä, Vihervuoden työryhmän pj Pekka Metsola

Slogan: Vihreyttä ympäristösi – Viihdy kotiseudullasi

Toiminnalliset tavoitteet:

- **Saada mukaan toimintaan laaja joukko laitoksia, järjestöjä, kuntia ja yrityksiä**
- **Käynnistää tutkimuksia, hankkeita, selvityksiä**
- **Aktivoida laajasti paikallista toimintaa**
- **Edistää viheralan ammatillisia tavoitteita**
- **Kohottaa ympäristön rakentamisen ja hoidon tasoa**

Vihervuosi 1995

Päätapahtumat: avajaiset Tampere-talo, Helsinki, Eduskunnan viherpäivä, Puutarhapäivä, Porin päätapahtuma (paikalla kaikki vanhat ja uusi ympäristöministeri), Vihreät Viikot, päätöstapahtuma Säätytalo

Aloitteet:

- Hyvän ympäristön ohjelma joka kuntaan
- Töölönlahden arkkitehtikilpailua koskeva aloite
- Viherkaava joka kuntaan
- Kuntien puistotoimen palvelut turvattava
- Eurooppalaisen vihervuoden viettoa koskeva aloite

Kalenterissa lähes 300 tapahtumaa. Ympäristön parannushankkeita käynnistettiin (mm Lauritsala Lehteväksi, Karhula Kauniiksi) YM:n tuella

Vaikuttavuus tutkittiin: julkaistuja lehtijuttuja 1074, 759 000 palstamillimetriä, arvo 7,3 miljoonaa markkaa (ilmoitushintoina)

Vihervuosi 2000

Tavoitteena lisätä viherympäristön arvon ja paikallisten mahdollisuuksien ymmärtämistä ja huomioonottamista

Johtoryhmän pj Pekka Kangas

Slogan: Vihervuosi – Gröna Året 2000

Teema: Rakennetun ja luonnontilaisen viherympäristön arvon ja paikallisten mahdollisuuksien ymmärtäminen

Mukana yli 35 aktiivista sidosryhmää

Toimintalohkot:

- Taajamien julkiset viheralueet
- Taajamien yksityiset viheralueet
- Maaseutu ympäristö
- Viheralan tutkimus ja kehittämistoiminta

Vihervuosi 2000

Avajaiset hotelli Rosendahl, päätapahtuma Espoon Tapiolassa

Paljon tapahtumia neljän toimintalohkon mukaisesti. Erityisesti kiitosta saivat lapsiin ja nuoriin suunnatut kampanjat. Myös taide löysi tiensä tapahtumavuoden sisältöön (mm Töölönlahden taidepuutarha, osa kulttuurikaupunkivuotta)

Maaseudun toimintalohko, pj Pertti Toivari, aktiivista toimintaa ja hankkeita maaseudun viherympäristöjen kohentamiseksi

Taajamien yksityiset viheralueet pj Pekka Metsola totesi, että viheralan hallinnollinen koti jäi edelleen epäselväksi

Kansallinen kaupunkipuisto –idea julkistettiin

Toivottiin toimintaa myös teemavuosien välillä, eli vuoden aikana syntyneen yhteistyön jatkumista

Vihervuosi 2008

Slogan: Vireyttä Vihreästä – Vihervuosi 2008

Vuoden suojelija tasavallan presidentti Tarja Halonen

Teemat:

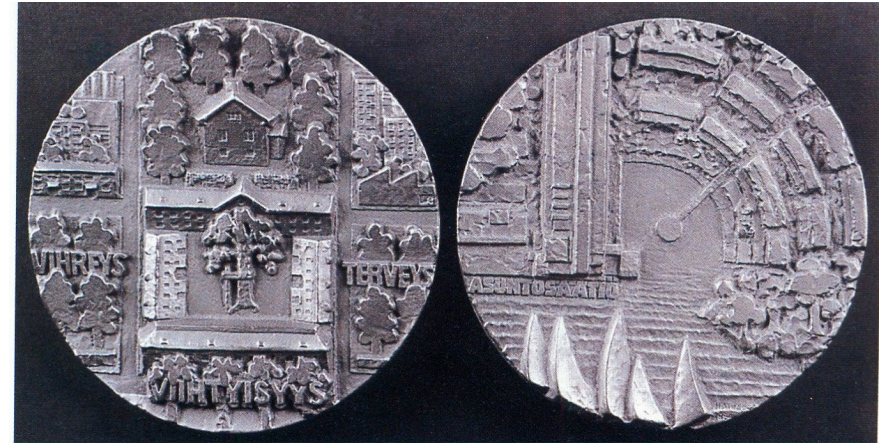
- viheralueet ja pihat viihtyisiksi kaikille
- ympäristökasvatus elävään käytäntöön
- liiku terveemmäksi ja ulkoile!

Johtoryhmän pj Lauri Tarasti, varapj Pekka Metsola Puutarhaliitto, mukana 10 toimijatahoa YM:n ja MMM:n lisäksi

Päätapahtumat: avajaiset Viherpäivät hotelli Rosendahl 12.2., päätapahtuma 28.5. Mikkeli, päätöstapahtuma Helsinki. Lisäksi Liiku terveemmäksi –päivä ja Vihreästä energiaa –asiantuntijaseminaari

Vuoden aikana järjestettiin noin 300 tapahtumaa

Vihervuoden mitali

Asuntosäätiön kustantama Vihervuoden mitali
Vuodelta 1985 on ollut keskeinen keino jakaa
kiitosta viherympäristön hyväksi tehdystä työstä.

Vihreys – Terveys – Viihtyisyys, osuvat sanat edelleen
mitalin toisella puolella

Heikki Häiväojan suunnittelemaa mitalia jaettu
kaikkina vuosina henkilöille, kunnille, yrityksille

Vihervuosi 2016

Teema: Kestävä suomalainen maisema

- Kestävä ympäristörakentaminen, taustalla kestävä kehitys
- Suomalainen työ, tuotanto, tuotteet
- Maisema sitoo aihepiirin

Alateemojen liittäminen pääteemaan, kuten Kestävä ympäristörakentaminen

- VYL on perustanut työryhmän laatimaan kestävästä ympäristörakentamisesta kriteereitä
- Tavoite suomalaiset Green City –ohjeet

Muuttuva toimintaympäristö

Ilmastonmuutos

- kasvuolosuhteet muuttuvat, kasvilajisto muuttuu
- sateisuus, tuulisuus, lämpötila

Lainsäädäntö muuttuu

- mm hulevesien paikallinen imeyttäminen
- maisemasuunnittelijoiden ja –arkkitehtien työnkuva monipuolistuu ja vaatimustaso nousee
- ympäristörakentaminen muuttuu, esim viherkatot ja –seinät
- hulevesi osana monipuolista ympäristöä (imeytysaltaat ja –painanteet)

EU-tason vaikutukset

- biodiversiteettivaatimukset
- green infra
- ekosysteemipalvelut

Muuttuva toimintaympäristö

- Tarvitaan lisää ymmärrystä viheralan merkityksestä ja tarpeellisuudesta
- Asiat huomioitava kaikilla suunnittelun tasoilla
 - Tutustu Virtaa Viherrakenteesta –esitteeseen
- **Kaupungistuminen**, 70 % suomalaisista kaupungeissa
- **Ikääntyminen**, lapset, nuoret
 - Tarvitaan monipuolista ja virikkeellistä lähiympäristöä
 - Suunnitteluvaatimukset (esteettömyys, kaikille ikäryhmille, lähellä, monipuolisuus)
 - Ratkaisut tehtävä nyt
 - Peruskorjaustarve kasvaa asuntoyhtiöissä
- **Kestävä kehitys**
 - Järkevä kulutus, kierrätys, uudelleenkäyttö, paikallisten materiaalien hyödyntäminen (resurssitehokkuus)

Muuttuva toimintaympäristö

Julkisen sektorin muutokset

- puistotoimen asema jatkossa?
- kuka johtaa kaupungeissa viheralueiden kehittämistyötä
- maisema-arkkitehtien vahvistuva asema näkyy kaavoitustasolla

Yksityistäminen jatkuu julkisella sektorilla

Yksityinen liiketoiminta vahvistuu

Korjattavia asioita:

Viranomaistahoilla puuttuu viheralan asiantuntemus

Viheralan suunnittelijoiden pätevyysvaatimukset (pääsuunnittelija)

Muuttuva toimintaympäristö

Puutarhaharrastus on voimavara

Lisääntyvä kiinnostus ja halua parantaa omaa lähiympäristöä

Lähiiruoka, kaupunkiviljely

Kasvava ”bisnes” osana puutarhaharrastusta

Päätapahtumat

Vihervuosi avataan 10.2.2016 Jyväskylän Paviljongissa

Isäntä Jyväskylän kaupunki, rooli osassa ohjelmaa ja illallisella

Kaksi teemaa: Ulkovalaistus ja kestävä ympäristörakentaminen

Päätapahtuma 2.6. Hämeenlinnassa

Tapahtumien viikko, kutsuvierastilaisuus

Päätöstapahtuma 27.10. Säätytalossa Helsingissä, ohjelma koordinoidaan yhteistyössä Suomen Maisema-arkkitehtiiliiton kanssa

Vihervuoden tiedotus

Vuoden päätiedotus Vyllin organisoimana

- vastuulla yleisviestit
- päätapahtumat
- yleinen tapahtumista kertominen (aktivointi sivustoille)
- sosiaalisen median käyttöönotto

Jokainen toimija tiedottaa vuoden tavoitteista sekä erityisesti omasta Vihervuoteen liittyvästä toiminnastaan omassa toimintakentässään

- jäsenposti, uutiskirjeet, some, omat lehdet...

Käytettävissä yhteisesti sovitut teema- ja toimintasisällöt, logo, ohjaus vuoden nettisivuille

Viherympäristöliitto ry, Viljatie 4 C, 00700 HELSINKI
www.vyl.fi | info@vyl.fi | Kirjakauppa: kauppa.vyl.fi
+358 9 584 166 (Puutarhaliiton keskus)